

Actualisatie Natuurwaardenoverzicht

Bestemmingsplangebieden Doorn Noord en Doorn Zuid-Oost

September 2011

In opdracht van de gemeente Utrechtse Heuvelrug

Actualisatie
Natuurwaardenoverzicht
Bestemmingsplangebieden
Doorn Noord en Doorn Zuid-Oost

In opdracht van de gemeente Utrechtse Heuvelrug

Tekst: H.J.V. van den Bijtel
Foto's: H.J.V. van den Bijtel (HB) en H. van de Vendel (HV)
Beopublicatie: 201133
September 2011

Omslagfoto's:

Linksboven: Woestduinlaan in het plangebied Doorn Noord (HB)
Rechtsboven: Schoonoordse laan in het plangebied Doorn Zuid-Oost (HV)

van den **Bijtel** ecologisch **o**nderzoek

Uilenkamp 22
3972 XS Driebergen-Rijsenburg
tel./fax 0343 – 521021
e-mail [h.j.v.vdbijtel@planet](mailto:h.j.v.vdbijtel@planet.nl)

Inhoudsopgave

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	De opdracht	1
1.3	Dit rapport	2
2	Wenselijkheid actualisatie	3
2.1	Verspreiding soorten	3
2.2	Veranderde begrenzing bestemmingsplangebieden	3
2.3	Veranderde bestemmingen	4
2.4	Veranderde wet- en regelgeving	4
3	Gebiedsbeschrijving	6
3.1	Ligging en begrenzing	6
3.2	Aard van de gebieden	6
3.3	Bodem en water	7
4	Wet- en regelgeving	10
4.1	Bescherming van de wilde flora en fauna	10
4.2	De Flora- en Faunawet	11
4.2.1	De Flora- en Faunawet en ruimtelijke ontwikkelingen	11
4.2.2	Huidige toepassing Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ingrepen	12
4.3	De bescherming van de EHS in de Structuurvisie	13
5	Werkwijze	16
5.1	Gebruikte gegevens en de bewerking daarvan	16
5.2	Presentatie van de gegevens	18
6	Natuurwaarden	19
6.1	Vegetatie en flora	19
6.1.1	Vegetatie	19
6.1.2	Flora	21
6.2	Fauna	23
6.2.1	Zoogdieren	23
6.2.2	Vogels	24
6.2.3	Reptielen en amfibieën	25
6.2.4	Insecten	27
7	Belangrijke gebieden en elementen	30
7.1	Doorn Noord	30
7.2	Doorn Zuid-Oost	31
8	Conclusies en aanbevelingen	32
8.1	Conclusies	32
8.2	Aanbevelingen ter behoud en versterking van de natuurwaarden	33
9	Geraadpleegde literatuur	34

Bijlage

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In 2005 is door Van den Bijtel Ecologisch Onderzoek in opdracht van de toenmalige gemeente Doorn ten behoeve van de nieuwe bestemmingsplannen Doorn Noord en Doorn Zuid-Oost een overzicht opgesteld van de aanwezige natuurwaarden in de beide plangebieden (van den Bijtel 2005). In 2011 is door de gemeente Utrechtse Heuvelrug gevraagd dit overzicht te actualiseren, omdat:

- er sinds het verschijnen van het vorige overzicht meer dan vijf jaren zijn verstreken en er in de verspreiding van soorten, of in de kennis daarvan, veranderingen kunnen zijn opgetreden;
- de begrenzing van de plangebieden ten opzichte van 2005 is aangepast;
- de bestemmingen voor sommige delen van de plangebieden zijn gewijzigd, en
- de wet- en regelgeving met betrekking tot natuur en landschap sinds 2005 verder is uitgewerkt en op sommige punten is aangescherpt.

1.2 De opdracht

Door de gemeente Utrechtse Heuvelrug is opdracht verleend tot het opstellen van een actualisatie van het natuurwaardenoverzicht uit 2005. De actualisatie moet inzicht geven in de volgende aspecten:

- de aanwezige flora en fauna anno 2011;
- de aanwezige ecologische relaties tussen populaties en gebieden en de betekenis van verschillende elementen in de plangebieden;
- de verspreiding van beschermde soorten, Rode en Oranje Lijst-soorten, en
- de mogelijkheden tot en eventuele aanbevelingen voor het behouden, versterken of vergroten van de natuurwaarden binnen de beide bestemmingsplangebieden.

Bij het opstellen van de actualisatie is uitgegaan van de volgende uitgangspunten en randvoorwaarden:

- De basis voor de actualisatie vormt het overzicht uit 2005. Het voorliggende overzicht is alleen gewijzigd op die punten waar ten opzichte van 2005 belangrijke veranderingen zijn opgetreden.
- Het overzicht heeft betrekking op de gebieden die vallen onder de bestemmingsplannen Doorn Noord en Doorn Zuid-Oost (begrenzing 2011) en de direct aangrenzende terreinen.
- Voor het opstellen van het overzicht is gebruikgemaakt van de gegevens die zijn verzameld tijdens twee verkennende veldronden in 2011 en van bestaande gegevens die deels afkomstig zijn uit het overzicht van 2005 (voor zover nog actueel) en deels uit bureau-archief.
- Het geactualiseerde overzicht heeft een verkennend karakter en is niet toereikend voor de aanvraag van een eventuele ontheffing van de Flora- en Faunawet voor ruimtelijke ontwikkelingen die voortvloeien uit de toekenning van een nieuwe bestemming. Voor eventuele ruimtelijke ontwikkelingen, zoals sloop en nieuwbouw, zal voorafgaand aan de uitvoering daarvan aanvullend veldonderzoek moeten worden uitgevoerd.

1.3 Dit rapport

In het rapport wordt allereerst een korte toelichting gegeven op de veranderingen die een actualisatie van het natuurwaardenoverzicht wenselijk maakten. Vervolgens wordt een globale beschrijving gegeven van de bestemmingsplangebieden (hoofdstuk 3), wordt de 'groene' wet- en regelgeving die van invloed kan zijn op de bestemmingsplannen besproken (hoofdstuk 4) en wordt de gevolgde werkwijze beschreven (hoofdstuk 5). In hoofdstuk 6 wordt een globaal beeld geschetst van de natuurwaarden in de beide bestemmingsplangebieden en in hoofdstuk 7 komen de belangrijke gebieden en elementen aan de orde. In hoofdstuk 8 worden enkele conclusies getrokken met betrekking tot de natuurwaarden van de bestemmingsplangebieden en worden enige aanbevelingen voor behoud, versterking en zo mogelijk vergroting van de natuurwaarden geformuleerd.

Door de vele, vaak oudere bomen langs de wegen, in groenstroken en tuinen heeft het bestemmingsplangebied Doorn Noord een groen karakter: Oranjelaan, september 2011 (HV)

2 Wenselijkheid actualisatie

Sinds het eerste natuurwaardenoverzicht in 2005 is er een aantal veranderingen opgetreden, die een actualisatie van dit overzicht wenselijk maakt. In de volgende paragrafen wordt een korte toelichting gegeven op deze veranderingen.

2.1 Verspreiding soorten

In vergelijking met 2005 zijn sommige soorten in aantal achteruitgegaan en zijn deze (uit delen) van de plangebieden verdwenen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de gekraagde roodstaart en de matkop. Andere soorten zijn sinds 2005 in aantal toegenomen en hebben ook een ruimere verspreiding gekregen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de bruine winterjuffer, waarvan in beide plangebieden zowel zwervers als mogelijk overwinterende dieren kunnen worden aangetroffen.

Bij andere soorten zijn de aantallen en de verspreiding niet zozeer veranderd, maar is de kennis hierover door nieuw onderzoek in de afgelopen jaren toegenomen. Hierdoor bestaat er een beter inzicht in de verspreiding van soorten in de plangebieden. Dit geldt onder andere voor vleermuizen.

De bruine winterjuffer is in de afgelopen jaren sterk in aantal toegenomen en van deze soort worden nu ook in de plangebieden zwervers en mogelijke overwinteraars gezien (HB)

2.2 Veranderde begrenzing bestemmingsplangebieden

Ten opzichte van 2005 is de begrenzing van de beide bestemmingsplangebieden aangepast. In figuur 1 is de huidige begrenzing van de plangebieden weergegeven.

In beide plangebieden zijn enkele grotere veranderingen in de grenzen van het plangebied aangebracht (bijlage 1). In Doorn Noord vallen het Stamberbos en de oostelijke uitloper naar de Woestduinlaan nu buiten de grenzen van het plangebied. Huize Beatrix met het omliggende park en het Beatrixbosje zijn nu binnen de grenzen van het bestemmingsplangebied gebracht.

In Doorn Zuid-Oost zijn de sportvelden ten oosten van de Wijngaardse Steeg aan het bestemmingsplangebied toegevoegd, maar is het park tussen de Postweg en de Leersumsestraatweg buiten de grenzen van het bestemmingsplangebied gebracht.

2.3 Veranderde bestemmingen

De bestemmingen van enkele delen van de plangebieden zijn ten opzichte van 2005 gewijzigd. Dit geldt in het bijzonder voor het bestemmingplan Doorn Noord. Zo was aan zowel het Hoefijzerbosje als het Beatrixbosje een bouwbestemming toegekend. De nieuwbouw in het Hoefijzerbosje is inmiddels gerealiseerd: hier is de Rembrandstaete gebouwd. Aan het Beatrixbosje is in de nieuwste versie van het bestemmingsplan Doorn Noord de bestemming 'natuur' toegekend. In het plan zijn echter wel drie andere bouwvlekken opgenomen. Het gaat hier om een perceel achter Oranjestein, een perceel aan de Beatrixlaan en een perceel aan de Parklaan.

2.4 Veranderde wet- en regelgeving

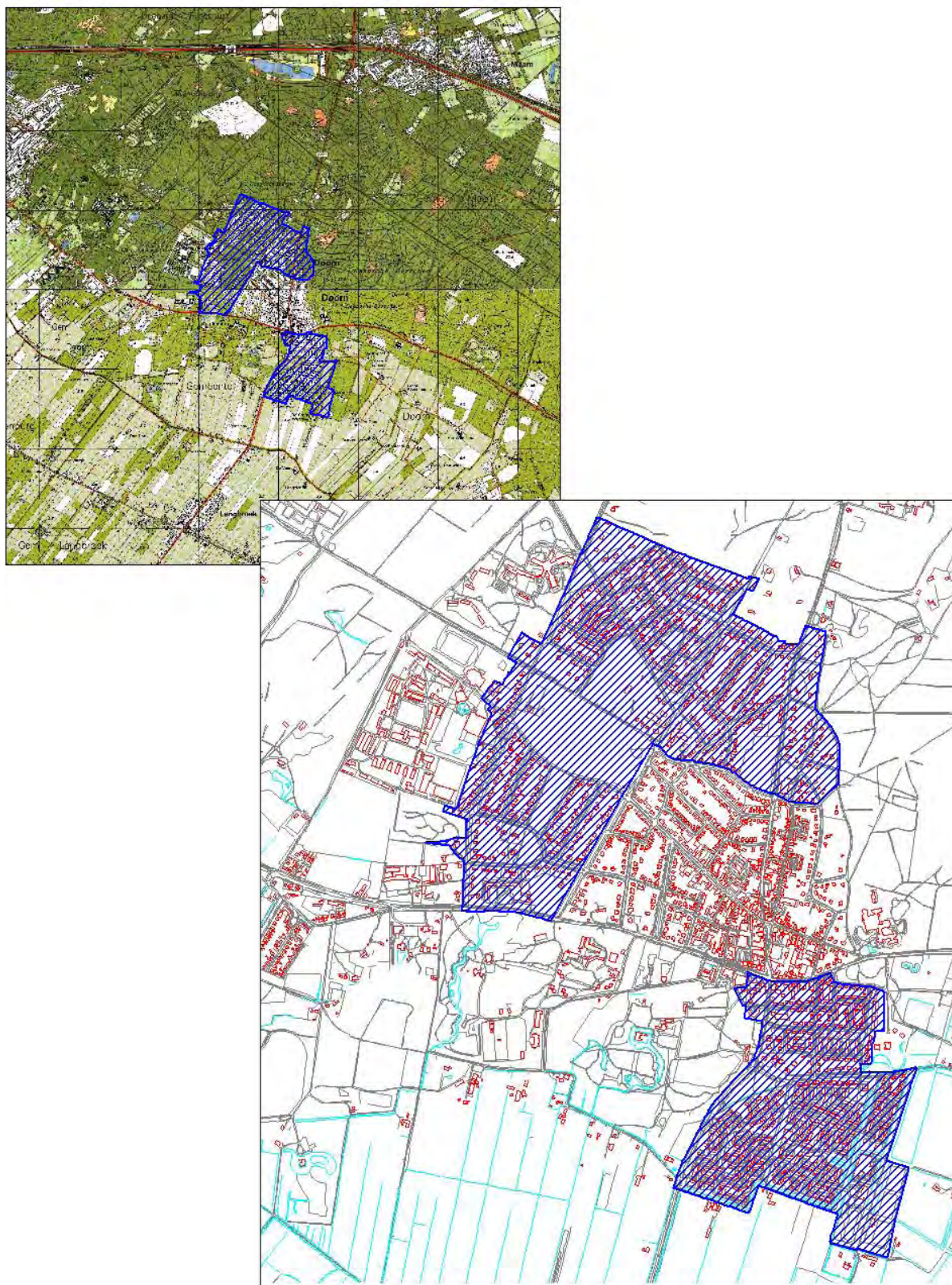
Flora- en Faunawet

In 2009 is er een aangepaste lijst verschenen met vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Tot de soorten met jaarrond beschermde nesten behoren onder andere de meeste roofvogels en uilen. Gelijktijdig met de publicatie van deze lijst is de regelgeving met betrekking tot het verlenen van ontheffingen naar aanleiding van uitspraken van de Raad van State aangescherpt. Deze aanscherping heeft vooral betrekking op de belangen op basis waarvan een ontheffing kan worden aangevraagd en verleend. Zo is het niet langer mogelijk om een ontheffing aan te vragen op basis van het belang 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling' voor zover het soorten betreft die zijn opgenomen in de Habitat- en Vogelrichtlijn en voor het belang 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten' voor zover het soorten betreft die zijn opgenomen in de Vogelrichtlijn. Voorts zal in de ontheffingaanvraag voor een gebied waar streng beschermde soorten voorkomen, duidelijk moeten worden gemaakt wat de functionaliteit van dit gebied is voor deze soorten.

Nee, tenzij-regime

Met het verschijnen van het Streekplan Utrecht in 2005 is het zogeheten nee, tenzij-regime voor de bescherming van gebieden in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van kracht geworden. Het nee, tenzij-regime schrijft voor dat nieuwe plannen, projecten of handelingen in gebieden die in de EHS liggen of hier aan grenzen, alleen zijn toegestaan als deze niet leiden tot een significante aantasting van de wezenlijke waarden en kenmerken van de EHS. In de Utrechtse toepassing van het nee, tenzij-regime is het voorkomen van bijzondere soorten gedefinieerd als een van de wezenlijke waarden en kenmerken. Tot de bijzondere soorten worden naast strikter beschermde soorten en soorten die zijn opgenomen in de Rode Lijst (in de categorieën 'bedreigd', 'ernstig bedreigd' en 'verdwenen') ook soorten gerekend die zijn opgenomen in de provinciale Rode Lijst, de zogeheten Oranje Lijst (in dezelfde categorieën). In de tabellen met aanwezige soorten (hoofdstuk 6) zijn daarom de soorten toegevoegd die zijn opgenomen op de Oranje Lijst.

In hoofdstuk 4 wordt een nadere toelichting op genoemde wet- en regelgeving gegeven.

Figuur 1. Ligging en begrenzing van de bestemmingsplangebieden Doorn Noord en Doorn Zuid-Oost

Schaal overzichtskaart 1 : 75.000; schaal detailkaart 1 : 22.500

Copyright 2004 Dienst voor het Kadaster en Openbare Registers, Apeldoorn en gemeente Utrechtse Heuvelrug

3 Gebiedsbeschrijving

3.1 Ligging en begrenzing

Doorn Noord Het bestemmingsplangebied Doorn Noord ligt ten noorden en westen van de dorpskern van Doorn (zie figuur 1). De globale begrenzing van het gebied is als volgt: aan de noord- en oostzijde door de bossen van Hoog Moersbergen en de Kaapse Bossen, aan de zuidzijde door de dorpskern van Doorn, het landgoed Aardenburg en het terrein van het Revis Lyceum en omgeving en aan de westzijde de Van Braam Houckgeestkazerne en het Veteraneninstituut. Het gebied heeft een oppervlak van ca. 116 ha.

Doorn Zuid-Oost Het bestemmingsplangebied Doorn Zuid-Oost ligt ten zuiden van de dorpskern van Doorn (zie figuur 1). De globale begrenzing van het gebied is als volgt: aan de noordzijde door de Dorpsstraat, aan de oostzijde door de bossen langs de Postweg, het landgoed Schoonoord en het bosgebied ten oosten van de Wijngaardse Steeg, aan de zuidzijde door de Grote Wijngaard en de westelijk daarvan gelegen agrarische gronden en aan de westzijde door de Langbroekerweg. Het gebied heeft een oppervlak van ca. 58 ha.

3.2 Aard van de gebieden

Doorn-Noord Het bestemmingsplangebied Doorn Noord heeft een bosrijk karakter. De bebouwing bestaat meest uit vrijstaande woningen en twee-onder-een-kapwoningen met daaromheen ruime tuinen. De panden zijn gelegen langs lanen met (brede) grasstroken of heestervakken. Kenmerkend voor dit gebied zijn tevens de aanwezige bospercelen die deels in eigendom zijn van particulieren, deels van de gemeente. Van deze bospercelen zijn het Ludenbos en het Beatrixbosje de grootste.

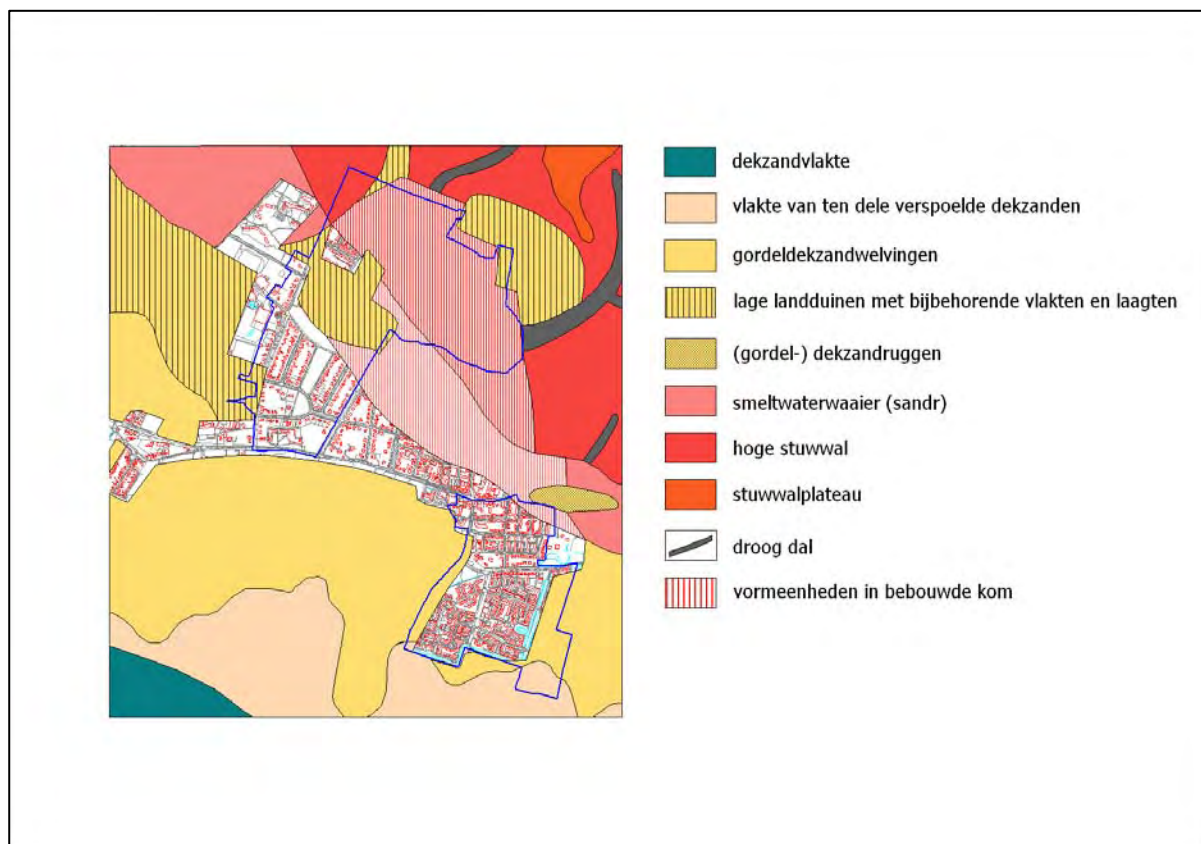
Het Ludenbos, september 2011 (HB)

Doorn Zuid-Oost Het bestemmingsplangebied Doorn Zuid-Oost is dichter bebouwd dan Doorn Noord. Naast laagbouw zijn er ook enkele flats aanwezig. In het deel ten noorden van de Beaufortweg staan diverse oude bomen en boomgroepen, restanten van de parken die hier eertijds lagen. De bebouwing in het gebied ten zuiden van de Beaufortweg dateert meest uit de periode na 1975. In de relatief jonge wijk De Wijngaard liggen naast diverse (bos)plantsoenen ook enkele oudere lanen en houtsingels. Deze laatste komen ook voor langs de Wijngaardse Steeg en het Schaffelaarslaantje, waar bovendien enkele sportaccommodaties liggen. Lang de oost- en zuidrand van de wijk De Wijngaard ligt een singel die gegraven is om het grondwater af te vangen en af te voeren. Als gevolg van de dichtere bebouwing en het ontbreken van bospercelen heeft het bestemmingsplangebied Doorn Zuid-Oost een minder groen karakter dan Doorn Noord.

3.3 Bodem en water

Geomorfologie

Het bestemmingsplangebied Doorn Noord ligt op de zuidwestflank van de stuwwal van de Utrechtse Heuvelrug. Het hoogste deel ligt op een hoogte van ca. 40 meter (uiterste noordoosten van het gebied), het laagste deel op een hoogte van ca. 5 meter (Stamerbos). Van de Dribergsestraatweg naar het noorden volgen een zone met gordeldekzandwelingen, een zone van lage landduinen met bijbehorende vlakten en laagten, en een smeltwaterwaaier elkaar op, alvorens de hoge stuwwal wordt bereikt met ter plaatse hellingen van 2 tot 5 graden. De zone met lage landduinen is in het veld herkenbaar aan de lage stuifheuveltjes in de bospercelen, onder andere in het Ludenbos en het bosje op de hoek van de Paulus Potterlaan en de Vermeerlaan (Stiboka 1982, 1986; zie figuur 2).

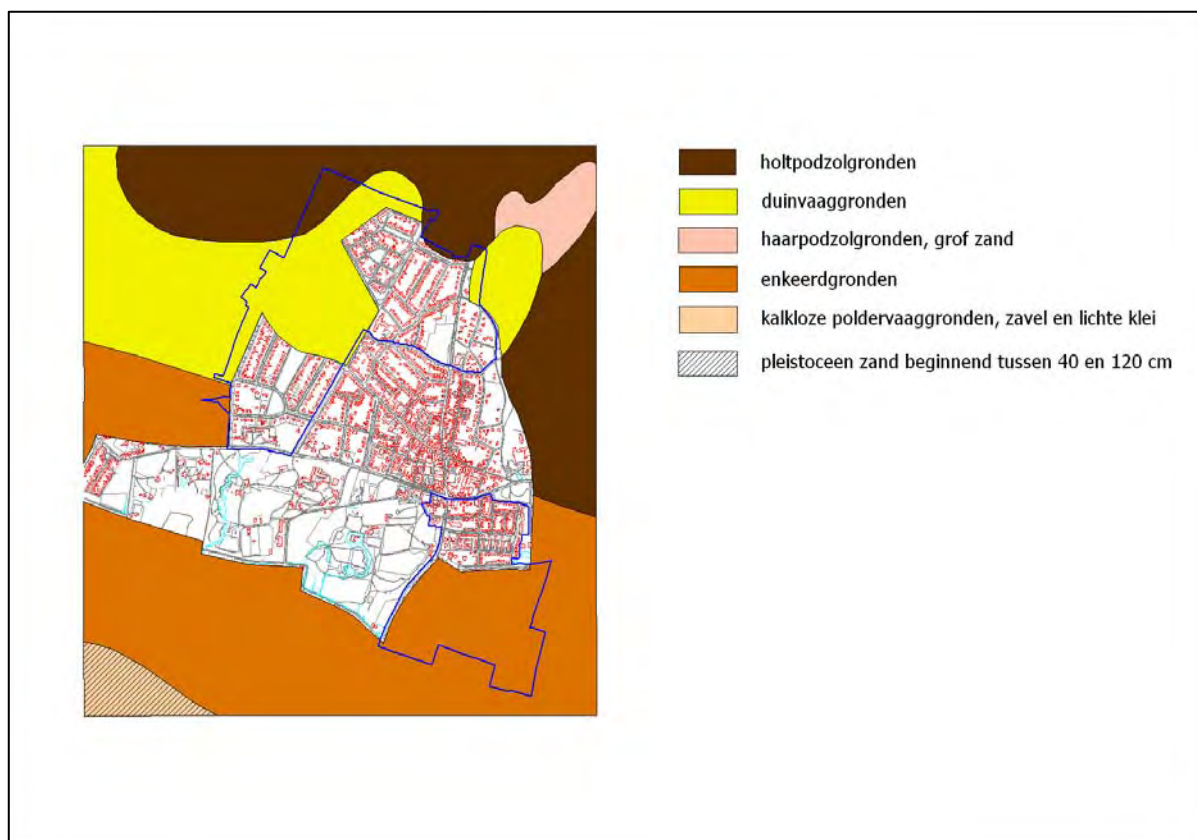

Figuur 2. Geomorfologische kaart (naar Stiboka 1982 en 1986)

Het bestemmingsplangebied Doorn Zuid-Oost ligt in het overgangsgedebied van de stuwwal van de Utrechtse Heuvelrug naar het Langbroekergebied. Het gehele gebied ligt op een hoogte tussen ca. 4 en ca. 8 meter. Geomorfologisch is het een vrij uniform gebied dat vrijwel geheel in een zone met gordeldekzandwellingen ligt. Alleen het uiterste zuiden ligt in een vlakte van ten dele verspoelde dekzanden en het uiterste noorden ligt deels in een smeltwaterwaaier en deels in een zone met gordeldekzandruggen (Stiboka 1982, 1986; figuur 2).

Bodem

De bodems in de beide bestemmingsplangebieden bestaan uit zand. In het bestemmingsplangebied Doorn Noord treffen we gaande van zuid naar noord achtereenvolgens enkeerdgronden, duinvaaggronden en holtpodzolgronden aan (Stiboka 1966, 1981; zie figuur 3). In het bestemmingsplangebied Doorn Zuid-Oost komen uitsluitend enkeerdgronden voor (Stiboka 1966, 1981; zie figuur 3). De bodems in het gebied zijn door grondverzet en -bewerking sterk verstoord.

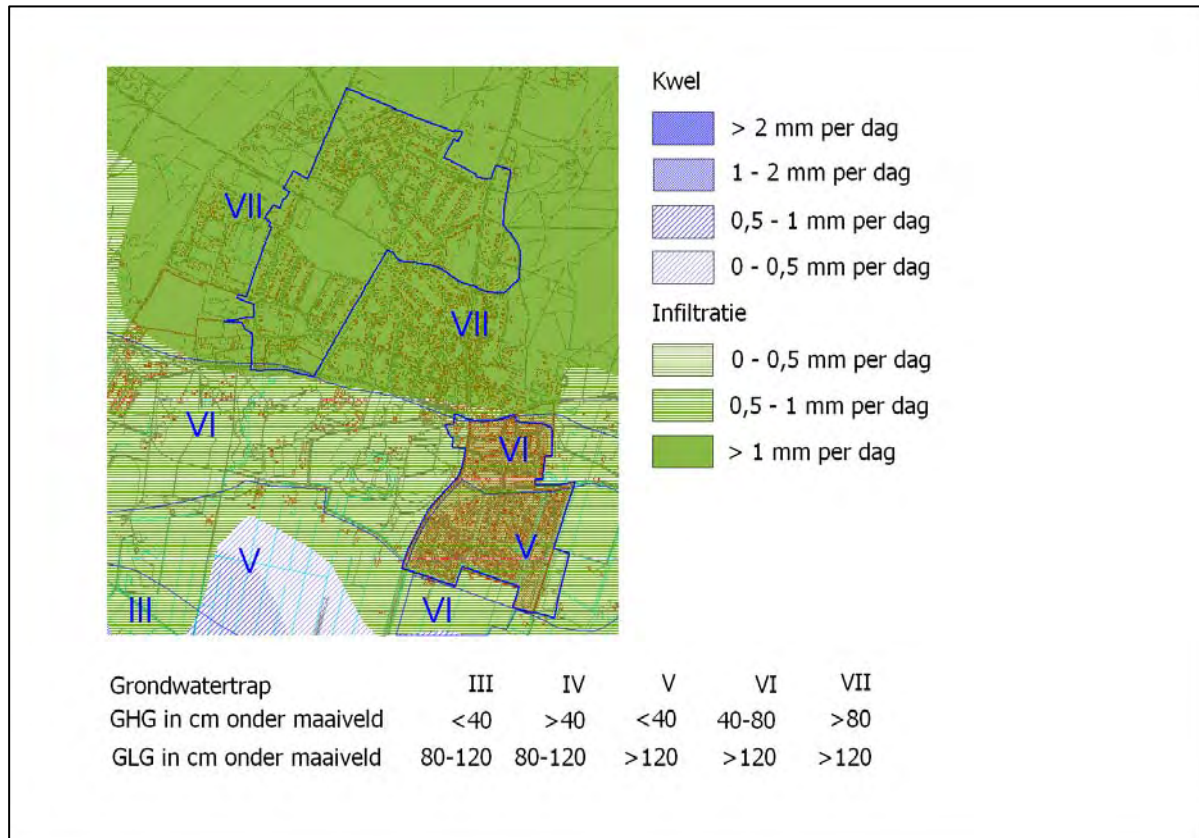
Figuur 3. Bodemkaart (naar Stiboka 1966 en 1981)

Water

Beide bestemmingsplangebieden zijn te karakteriseren als droog. Het zijn infiltratiegebieden (figuur 4), dat wil zeggen gebieden waar neerslagwater wegzakt naar de diepere grondlagen. Het grondwater bevindt zich veelal op een diepte van 80 centimeter of meer onder maaiveld (grondwatertrappen VI en VII; figuur 4). (NB. Als gevolg van de verdroging van het gebied bevindt het grondwater zich gemiddeld minimaal 30 centimeter lager dan de grondwatertrappen aangeven.)

In het bestemmingsplangebied Doorn Noord komt afgezien van kunstmatige tuinvijvers in het geheel geen oppervlaktewater voor.

De wijk De Wijngaard in het bestemmingsplangebied Doorn Zuid-Oost is gebouwd in een gebied waar het grondwater gemiddeld wat hoger komt (grondwatertrap V). Dit is ook de reden dat rondom deze wijk een singel is gegraven. Deze singel is de enige permanent watervoerende watergang in het gebied. De greppels die in dit gebied voorkomen, onder andere langs de Wijngaardse Steeg, staan over het algemeen een (groot) deel van het jaar droog. Het enige oppervlaktewater dat verder in dit gebied voorkomt, bestaat uit tuinvijvers met een kunstmatige bodem (folie, cement).

Figuur 4. Kwel en infiltratie in en rond de bebouwde kom van Doorn
 Tevens zijn op deze kaart de grondwatertrappen aangegeven (naar Stiboka 1966, 1981)

4 Wet- en regelgeving

4.1 Bescherming van de wilde flora en fauna

De wilde flora en fauna wordt beschermd door verschillende internationale en nationale verdragen, richtlijnen en wetten. De belangrijkste hiervan wat betreft soortbescherming zijn de Vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en de Flora- en Faunawet. De Vogelrichtlijn is een Europese richtlijn die bescherming biedt aan de inheemse wilde vogels en hun leefgebieden (middels de aanwijzing van Vogelrichtlijngebieden) binnen het grondgebied van de lidstaten van de Europese Unie. De Habitatrichtlijn, eveneens een Europese richtlijn, biedt bescherming aan de leefgebieden van de wilde flora en fauna door de aanwijzing van zogeheten Habitatrichtlijngebieden en aan bepaalde individuele soorten. Deze soorten zijn ondergebracht in een aantal bijlagen waarvoor verschillende beschermingsregimes gelden. Voor soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn geldt het zwaarste beschermingsregime. Indien in een te ontwikkelen gebied een soort voorkomt die is opgenomen in bijlage IV, dan kan deze ontwikkeling alleen plaatshebben als voldaan wordt aan een aantal strikte voorwaarden.

De Flora- en Faunawet is een Nederlandse wet waarin enkele oude wetten (onder andere de Vogelwet en (delen van) de Natuurbeschermingswet) zijn samengevoegd en waarin tevens bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn zijn opgenomen. In de volgende paragraaf wordt nader ingegaan op de belangrijkste bepalingen van de Flora- en Faunawet. Naast deze wetten en richtlijnen waarin de bescherming van de inheemse wilde planten en dieren wordt geregeld, zijn ook de zogeheten Rode Lijsten, en de provinciale afgeleide Oranje Lijst, nog van betekenis. Rode Lijsten zijn lijsten met soorten die in hun voortbestaan bedreigd worden en zijn een uitvloeisel van de Conventie van Bern uit 1982. Ze worden gezien als een belangrijk instrument voor soortbescherming. Soorten die op de Rode Lijst staan, zijn niet automatisch beschermd maar krijgen in het natuurbeleid wel extra aandacht.

Het hondsviooltje is niet beschermd, maar wel opgenomen op de Rode Lijst (HB)

4.2 De Flora- en Faunawet

4.2.1 De Flora- en Faunawet en ruimtelijke ontwikkelingen

Gezien de eisen die de Flora- en Faunawet stelt aan ruimtelijke ontwikkelingen, is deze wet ook relevant voor bestemmingsplannen (ministerie van LNV 2000, 2002a,b). In de wet zijn twee belangrijke principes vastgelegd en wel (1) dat dieren ook beschermd dienen te worden omdat hun bestaan waardevol is en (2) dat een ieder de plicht heeft voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en planten en voor hun directe leefomgeving (zorgplichtbepaling). Hieruit voortvloeiende zijn in de Flora- en Faunawet verbodsbepalingen opgenomen. Hiervan zijn, zeker in relatie tot ruimtelijke ontwikkelingen, de verbodsbepalingen op handelingen die het voortbestaan van planten en dieren in gevaar kunnen brengen vermoedelijk de belangrijkste. Met betrekking tot respectievelijk planten en dieren gaat het hierbij om de volgende verbodsbepalingen:

Bepalingen betreffende planten op de groeiplaats (artikel 8):

- Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse soort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.

Bepalingen betreffende dieren in hun natuurlijke leefomgeving (artikel 9 - 12):

- Het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Het is verboden dieren behorende tot een beschermde inheemse soort opzettelijk te verontrusten.
- Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantingsplaatsen of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Het is verboden eieren van dieren behorende tot een beschermde inheemse soort te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Bij een ruimtelijke ingreep – of het nu gaat om bijvoorbeeld nieuwbouw, sloop van een bestaand pand, de kap van een bosperceel of het periodiek baggeren van watergangen – dient vooraf te worden nagegaan of er op de locatie waar de ingreep plaatsvindt beschermde soorten voorkomen en welke negatieve gevolgen de ingreep zal hebben voor de eventueel aanwezige beschermde inheemse soorten. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt bij de initiatiefnemer van de ingreep.

Bij de uitwerking van plannen of bij de planning van werkzaamheden is het van belang dat de volgende aspecten duidelijk worden:

- Welke beschermde dieren en plantensoorten komen in en nabij het plangebied voor?
- Leidt het realiseren van de plannen of de uitvoering van geplande werkzaamheden tot handelingen die strijdig zijn met de verbodsbepalingen van de Flora- en Faunawet betreffende planten op hun groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving?
- Kunnen de plannen of de voorgenomen werkzaamheden zodanig aangepast worden dat dergelijke handelingen niet of in mindere mate gepleegd worden?
- Is om de plannen te kunnen uitvoeren of de werkzaamheden te kunnen verrichten ontheffing (ex art. 75 van de Flora- en Faunawet) van de verbodsbepalingen betreffende planten op de groeiplaats of dieren in hun natuurlijke leefomgeving vereist?

Indien de uitvoering van de plannen en werkzaamheden leidt tot handelingen die de Flora- en Faunawet verbiedt, dan dient hiervoor een ontheffing te worden aangevraagd. Bij de beoordeling van ontheffingaanvragen wordt onderscheid gemaakt in vier categorieën van soorten:

1. Soorten genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en ingevolge artikel 75, vijfde lid, bij algemene maatregel van bestuur aangewezen bedreigde soorten. Ontheffing kan worden verleend, indien:
 - er geen andere bevredigende oplossing bestaat, en
 - er sprake is van dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu gunstige effecten, en
 - er geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.
2. Soorten die niet zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en die niet ingevolge artikel 75, vijfde lid, bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen, met uitzondering van beschermde inheemse vogels. Ontheffing kan worden verleend, indien geen afbreuk wordt gedaan aan een gunstige staat van instandhouding van de soort.
3. Beschermde inheemse vogels. De hier bedoelde dwingende redenen van groot openbaar belang kunnen geen grond zijn voor het verlenen van een ontheffing. De Europese Vogelrichtlijn staat dat niet toe.
4. Voor meer algemene soorten zal een vrijstelling gelden. Dergelijke soorten mogen dan worden verstoord, verjaagd of verplaatst van plekken waar ruimtelijk wordt ingegrepen. Daarvoor is dan geen ontheffing vereist.

In 2005 is de AmvB art. 75, ook wel het Besluit Vrijstelling Beschermde Planten- en Diersoorten, in werking getreden. Dit besluit maakt het mogelijk dat vrijstelling wordt verleend voor het aanvragen van een ontheffing van de Flora- en Faunawet. In de toelichtende brochure op de 'AmvB art 75' (LNV 2005) zijn de beschermde soorten ingedeeld in tabellen. Voor de veel voorkomende beschermde soorten, opgenomen in tabel 1, geldt een algemene vrijstelling, dat wil zeggen dat er voor deze soorten geen ontheffing van de Flora- en Faunawet behoeft te worden aangevraagd. Voor soorten uit tabel 2 geldt eveneens een algemene vrijstelling, mits de geplande werkzaamheden worden uitgevoerd conform bepaalde richtlijnen die zijn vastgelegd in een ministerieel goedgekeurde gedragscode. Voor soorten uit tabel 3 geldt in het geval van bestendig beheer, onderhoud en gebruik een vrijstelling mits er gewerkt wordt conform de richtlijnen van een ministerieel goedgekeurde gedragscode. In het geval men niet over een dergelijke gedragscode beschikt, dient een ontheffing van de Flora- en Faunawet te worden aangevraagd (NB. Dit geldt ook voor soorten uit tabel 2). Is er sprake van ruimtelijke ontwikkeling of inrichting in een gebied waar soorten uit tabel 3 voorkomen, dan is altijd een ontheffing nodig. Bovendien blijft de initiatiefnemer van een ruimtelijke ingreep verplicht na te gaan of en zo ja, welke beschermde soorten er in het gebied waar de ingreep voorzien is, voorkomen.

4.2.2 Huidige toepassing Flora- en Faunawet bij ruimtelijke ingrepen

In 2009 is de toepassing van de Flora- en Faunawet naar aanleiding van twee uitspraken van de Raad van State betreffende de beoordeling van ontheffingen voor ruimtelijke ingrepen aangepast. In de onderstaande passages die zijn overgenomen uit een brief van Dienst Regelingen (2009) wordt de huidige toepassing nader toegelicht.

Raad van State: bij ruimtelijke ingreep geen ontheffing belang j

Door een uitspraak van de Raad van State kunt u voor soorten uit Bijlage IV van de Habitatrichtlijn alleen nog ontheffing krijgen voor een belang dat is opgenomen in de Habitatrichtlijn. U kunt hierdoor geen ontheffing meer aanvragen op basis van belang j 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'. Belang j staat namelijk niet in de Habitatrichtlijn, maar in het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten. Deze manier van beoordelen stemt volgens de Raad van State echter niet overeen met de Europese regelgeving. Daarom kunnen wij voor Bijlage IV-soorten geen ontheffing meer verlenen voor een ruimtelijke ingreep op basis van belang j.

Raad van State: bij vogels geen ontheffing belang e en j

Tast u door een ruimtelijke ingreep nesten aan van vogels of het bijbehorende essentiële leefgebied? Dan kunt u voor vogels naast belang j, ook geen ontheffing aanvragen op basis van belang e 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'. De Raad van State heeft in haar uitspraak bepaald dat u voor vogels alleen nog ontheffing kunt krijgen op grond van een belang dat staat in de Vogelrichtlijn. Belang e en j staan beide niet in de Vogelrichtlijn. Dit betekent dus dat u op basis van deze belangen geen ontheffing meer kunt krijgen voor vogels.

4.3 De bescherming van de EHS in de Structuurvisie

In de Structuurvisie Provincie Utrecht (Provincie Utrecht 2008) zijn de Ecologische Hoofdstructuur (inclusief gebieden die vallen onder de Natuurbeschermingswet) en de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden begrensd met een zogenoemde groene contour (figuur 5). Tot de EHS worden verschillende eenheden gerekend, waaronder bestaande natuur, nieuwe natuur (gerealiseerde en nog te realiseren natuurontwikkelingsgebieden), overige gebieden (agrarische gebieden met een hoge actuele en potentiële natuurwaarde) en ecologische verbindingzones. In figuur 5 is te zien dat twee stroken in het noordoosten van het plangebied Doorn Noord in de EHS liggen en dat grote delen van de beide plangebieden grenzen aan de EHS.

Ter bescherming van de gebieden binnen de groene contour is het 'nee, tenzij'-regime van toepassing (zie kader) en kan op gebiedsniveau de saldobenadering worden toegepast.

Nieuwe plannen, projecten of handelingen binnen en in de nabijheid van deze gebieden zijn niet toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn én er sprake is van redenen van groot openbaar belang (het 'nee, tenzij'-regime).

Tot de wezenlijke kenmerken of waarden worden de onderstaande aspecten gerekend:

- kwaliteit van het ecosysteem
- aaneengeslotenheid en robuustheid
- bijzondere soorten
- essentiële verbindingen

Of er sprake is van een significante aantasting van een van deze wezenlijke waarden en kenmerken wordt getoetst aan de hand van een aantal door de Provincie Utrecht opgestelde toetsingscriteria. Per waarde of kenmerk gaat het om de volgende toetsingscriteria:

- zones met bijzondere ecologische kwaliteit
 - provinciale natuurwaardering - aantasten van gebieden met de natuurwaarden 'uitstekend' en 'goed'
 - aantasten van oude boskernen van de categorie 'zeer waardevol' en 'bijzonder waardevol'

- het aantasten van de mogelijkheden tot instandhouding of realisatie van de natuurdoelen (UNAT's) zoals vastgelegd in de Natuurgebiedsplannen en/of de voor realisatie van de natuurdoelen vereiste abiotische omstandigheden
- aaneengeslotenheid en robuustheid
 - opsplitsing van een gebied
 - verkleining van een gebied
- bijzondere soorten
 - negatieve gevolgen voor beschermde soorten uit Tabel 2 en 3 van de Flora- en Faunawet
 - bedreigde soorten van de Rode en Oranje Lijsten uit de categorieën 'bedreigd', 'ernstig bedreigd' of 'op het punt van verdwijnen'
- essentiële verbindingen
 - ecologische verbindingzones, robuuste verbindingen en ecoducten en faunapassages (tussen kerngebieden EHS) - door de ingreep wordt een verbinding 'ernstig belemmerd' of kan niet meer worden gerealiseerd
 - foerageer- en migratieroutes - door de ingreep wordt een verbinding 'ernstig belemmerd' of kan niet meer worden gerealiseerd

Figuur 5. EHS in de omgeving van de plangebieden (bron: Provincie Utrecht 2004; ondergrond © Topografische Dienst Kadaster, 2006)
 donkergroen: bestaande natuur; donkergeel: nieuwe natuur; lichtgroen: groenelement, geen EHS;
 donkergroene lijn: ecologische verbindingzone; grijs, wit en lichtgeel: gebied buiten de groene contour; plangebieden zijn blauw omlijnd

Indien uit de analyse is gebleken dat er geen significante aantasting van wezenlijke kenmerken of waarden optreedt, dan kunnen de plannen worden uitgevoerd, mits de

ruimtelijke afweging dat toestaat. Blijkt uit de analyse dat er wel een significante aantasting van wezenlijke kenmerken of waarden optreedt, dan dient er gezocht te worden naar alternatieven. Ontbreken die én kan aannemelijk worden gemaakt dat er sprake is van een reden van groot openbaar belang, dan kunnen de plannen eveneens worden uitgevoerd mits er mitigerende maatregelen worden getroffen om de gevolgen voor natuur en landschap zoveel mogelijk te beperken. Volstaan de mitigerende maatregelen niet om de schade voor natuur en landschap te minimaliseren, dan is er de verplichting tot compensatie (compensatiebeginsel; Provincie Utrecht 2004). De uitvoering van de compensatie moet gewaarborgd zijn alvorens met de uitvoering van de plannen kan worden begonnen.

De Drift eindigt bij het bos van Hoog Moersbergen, dat onderdeel uitmaakt van de EHS. Grote delen van beide plangebieden grenzen aan de EHS. Drift, september 2011 (HB)

5 Werkwijze

5.1 Gebruikte gegevens en de bewerking daarvan

Voor de actualisatie van het natuurwaardenoverzicht uit 2005 is gebruikgemaakt van de gegevens die verzameld zijn in 2005, aangevuld met gegevens uit het bureau-archief die zijn verzameld in de periode 2005-2011 en gegevens die zijn verzameld gedurende twee veldronden in 2011. Het merendeel van de gebruikte gegevens heeft dus betrekking op bestaande gegevens. Aan het werken met bestaande gegevens kleven in zijn algemeenheid een aantal forse nadelen.

Het belangrijkste nadeel is wel dat er van lang niet alle soorten en/of groepen min of meer volledige gegevens beschikbaar zijn. Dit probleem speelt in het bebouwde gebied in verhevigde mate, omdat de waarnemingsinspanning binnen de bebouwde kom doorgaans laag is. Het ontbreken van gegevens kan leiden tot een onbedoelde onderwaardering van de gebieden.

Een tweede nadeel is dat de gegevens veelal niet met hetzelfde doel en volgens dezelfde systematiek zijn verzameld; het uitgangsmateriaal is derhalve zeer divers en voor een deel gebaseerd op incidentele waarnemingen.

Een derde nadeel is dat de gegevens vaak op een – in relatie tot het doel – (te) grof schaalniveau zijn verzameld. Een veelgebruikte eenheid voor het verzamelen van gegevens is een kilometerhok. De bestemmingsplangebieden van Doorn strekken zich uit over tien kilometerhokken, maar in negen van deze tien beslaan ze een oppervlak van minder dan 25 ha en in vijf van de tien zelfs minder dan 10 ha. In slechts één hok (151; 450) beslaat het oppervlak van de bestemmingsplangebieden meer dan 50 hectare (74,3 ha). Dit betekent dat er een aanzienlijke kans is dat een soort die wordt opgegeven voor een bepaald kilometerhok niet binnen de bestemmingsplangebieden voorkomt.

Genoemde nadelen waren ook van toepassing bij het opstellen van het overzicht van de natuurwaarden voor de bestemmingsplangebieden Doorn Noord en Doorn Zuid-Oost. In 2011 is weliswaar enig veldonderzoek uitgevoerd, maar dit onderzoek was te summier om een beeld van alle groepen te krijgen. De veldronden in 2011 zijn voornamelijk gebruikt om veranderingen in het gebruik van de gronden in kaart te brengen en als basis voor een aangepaste habitatgeschiktheidsbeoordeling. Aan de hand van deze beoordeling en kennis over het voorkomen van soorten in de directe omgeving van de bestemmingsplangebieden en in vergelijkbare biotopen in de naburige dorpen, is beoordeeld of het aannemelijk is dat een soort in één of in beide plangebieden voorkomt. De uitkomsten van de beoordeling zijn gepresenteerd in de soorttabellen in hoofdstuk 6. Als hulpmiddel bij de interpretatie van het gepresenteerde natuurwaardenoverzicht is in tabel 1 een indicatie gegeven van de volledigheid van de gebruikte gegevens.

Gelet op het bovenstaande voldoet het uitgevoerde onderzoek niet als volwaardig natuurwaardenonderzoek. Wel geeft het een goed overzicht van de beschermde en bijzondere soorten die in de bestemmingsplangebieden voorkomen of kunnen voorkomen. Op grond van dit overzicht kan worden beoordeeld of de bestemmingen die in de bestemmingsplannen zijn opgenomen, op voorhand leiden tot strijdigheid met de Flora- en Faunawet en/of het nee, tenzij beginsel ter bescherming van de EHS; de vraag die ten grondslag lag aan het onderzoek. Tevens kan uit de tabel worden afgeleid aan welke soortgroepen bij eventuele toekomstige bestemmingsplanwijzigingen bijzondere aandacht dient te worden besteed.

Soortgroep	Gebruikte gegevens	Schaalniveau	Detailniveau	Volledigheid
Vegetatie	Beheervisie Bosopstanden Gemeente Doorn habitatbeoordeling	plangebied	klasse/verbond	+
Flora	Beheervisie Bosopstanden Gemeente Doorn losse waarnemingen habitatbeoordeling	plangebied	soort/ecologische groep	--
Zoogdieren	losse waarnemingen habitatbeoordeling	plandeelgebied	soort/soortgroep	-
Vogels	Roofvogelproject ZO-Utrecht onderzoek t.b.v SOVON- broedvogelatlas losse waarnemingen habitatbeoordeling	kwart kilometerhok exacte locaties	soort territoria/nesten roofvogels en uilen	++
Reptielen/Amfibieën	losse waarnemingen habitatbeoordeling	plandeelgebied	soort	+
Dagvlinders	losse waarnemingen habitatbeoordeling	plangebied	soort	+
Libellen	losse waarnemingen habitatbeoordeling	plangebied	soort	+
Sprinkhanen	losse waarnemingen habitatbeoordeling	plangebied	soort	+

Tabel 1. Overzicht van de gebruikte gegevens, het schaal- en detailniveau per soortgroep, alsmede de volledigheid van de gegevens

Met het schaaIniveau wordt aangegeven tot op welke oppervlakte-eenheid de gegevens geïnterpreteerd kunnen worden en met detailniveau welke (taxonomische) eenheid van toepassing is. In de kolom volledigheid is middels plus- en mintekens aangegeven hoe volledig het aan de hand van de beschikbare gegevens geschetste overzicht is: -- zeer onvolledig, - onvolledig, + redelijk volledig, ++ volledig. De volledigheid is direct gerelateerd aan het schaal- en detailniveau: dus op het schaalniveau van de plangebieden bestaat voor de dagvlinders een redelijk volledig beeld van de aanwezige soorten, maar er is, afgezien van losse waarnemingen, vrijwel niets bekend over de precieze verspreiding van de individuele soorten (exacte vliegplaatsen) binnen de plangebieden; van de meeste zangvogels is er een volledig overzicht van de verspreiding op het schaalniveau van kwartkilometerhokken, maar over de exacte locaties waar de soorten voorkomen (lees: territoria of nesten) is slechts van enkele gebieden informatie beschikbaar en is het beeld dus onvolledig. In het overzicht is het voorkomen beschreven tot op het schaalniveau waarop het meest volledige beeld beschikbaar is; in de bovengenoemde voorbeelden voor dagvlinders het niveau van de plangebieden en voor zangvogels het niveau van kwartkilometerhokken.

5.2 Presentatie van de gegevens

In hoofdstuk 6 wordt in tabelvorm een overzicht gegeven van de soorten die met zekerheid in de plangebieden voorkomen, dan wel op grond van de aanwezige biotoop te verwachten zijn. Voor een aantal soorten, in de meeste gevallen beschermde soorten of soorten die op de Rode Lijst zijn opgenomen, wordt een nadere toelichting gegeven. Het overzicht van de in de plangebieden aanwezige vegetaties worden niet in tabelvorm gepresenteerd, maar worden beschreven.

De ecologische functie en betekenis van verschillende grotere groenelementen in de bestemmingsplangebieden komen in hoofdstuk 7 aan de orde.

Vogels behoren zoals vaak tot de best onderzochte soortgroepen; groenling (HB)

6 Natuurwaarden

6.1 Vegetatie en flora

6.1.1 Vegetatie

De belangrijkste vegetaties die in de bestemmingsplangebieden voorkomen, zijn bosvegetaties en graslandvegetaties. Daarnaast komen er in plantsoenen en tuinen nog pioniervegetaties van zandgronden voor en zijn er in en langs de singel in de wijk De Wijngaard meest matig ontwikkelde water- en oevervegetaties aan te treffen.

Bosvegetaties Doorn Noord

De bosvegetaties in het bestemmingsplangebied Doorn Noord kunnen wat betreft de bodemkundige omstandigheden en de soorten in de kruid- en struiklaag gerekend worden tot het droog berken-zomereikenbos *Betulo-Quercetum roboris* en het droog wintereiken-beukenbos *Fago-Quercetum petraeae* (van der Werf 1991).

Het droog berken-zomereikenbos komt voor in de zone met duinvaaggronden en heeft zich door natuurlijke successie en bodemverrijking (vuilstort, stikstofdepositie) vermoedelijk ontwikkeld uit zeer arme kussentjesmos-dennenbossen. De struiklaag in bossen van dit type is zeer ijl en bestaat uit soorten als Amerikaanse vogelkers, Amerikaans krentenboompje, wilde lijsterbes en sporkehout. In de eveneens meest matig ontwikkelde kruidlaag komen soorten als bochtige smele, brede stekelvaren, gladde witbol, rankende helmbloem en wilde kamperfoelie voor. Op een enkele plek is bovendien gewone eikvaren aan te treffen, zoals in het bosje aan de Mesdaglaan. De moslaag is daarentegen wel goed ontwikkeld en bestaat uit soorten als fraai haarmos, gewoon gaffeltandmos en gewoon klauwtjesmos.

Gewone eikvaren geldt als een kensoort van het droog berken-zomereikenbos
Bosje aan de Mesdaglaan,
januari 2005

In veel bospercelen die wat betreft de bodemkundige omstandigheden tot dit type zouden behoren, komen als gevolg van bodemverrijking in de kruid- en in mindere mate de struiklaag tal van soorten van rijkere bostypen (droog wintereiken-beukenbos, essen-lepenbos) voor.

Het droog wintereiken-beukenbos komt van nature voor in het meest noordelijke deel van het bestemmingsplangebied, in de zone met holtpodzolgronden, en in het zuidelijke deel in de zone met enkeerdgronden. Kenmerkende soorten in de struiklaag zijn braam, framboos, hulst en wilde lijsterbes. Vooral hulst treedt in veel bospercelen sterk op de voorgrond. In de vaak zeer ijle kruidlaag komen (veelal langs paden en de randen van open plekjes) soorten

voor als gewone salomonszegel, veelbloemige veldbies, klimop, lelietje-der-dalen, pilzegge, schaduwgras en stijf havikskruid. In de doorgaans goed ontwikkelde moslaag zijn soorten aan te treffen als fraai haarmos, fijn laddermos, groot laddermos, groot rimpelmos en kussentjesmos.

Ook in de bospercelen waar wat betreft de bodemkundige omstandigheden het droog wintereiken-beukenbos te verwachten is, komen als gevolg van bodemverrijking in de kruid- en in mindere mate de struiklaag soorten van rijkere bostypen voor. Het gaat hierbij vooral om stikstofminnende soorten uit het essen-iepenbos, zoals fluitenkruid, gewoon speenkruid, look-zonder-look, pinksterbloem en zevenblad.

Bosvegetaties Doorn Zuid-Oost

De bosvegetaties in het bestemmingsplangebied Doorn Zuid-Oost kunnen wat betreft de bodemkundige omstandigheden en de soorten in de kruid- en struiklaag gerekend worden tot het droog wintereiken-beukenbos *Fago-Quercetum petraeae* en deels tot het droog essen-iepenbos *Fraxino-Ulmetum* (van der Werf 1991).

Van nature is in dit gebied het droog wintereiken-beukenbos te verwachten, maar als gevolg van de betere vochtvoorziening en bodemverrijking bestaat de struiklaag en vooral de kruidlaag voornamelijk uit stikstofminnende soorten van het droog essen-iepenbos, waaronder eenstijlige meidoorn, hazelaar, hondsroos, sleedoorn, bosandoorn, fluitenkruid, geel nagelkruid, gewoon speenkruid, hondsdrif, kleefkruid, kluwenzuring en robertskruid.

Graslandvegetaties Doorn Noord

De grazige vegetaties in het bestemmingsplangebied Doorn Noord kunnen gerekend worden tot het verbond van gewoon struisgras *Plantagini-Festucion* (Schaminée et al. 1996), een vegetatie van droge zandbodems. Kenmerkende soorten zijn onder andere gewoon biggenkruid, gewoon duizendblad, gewoon haakmos, gewoon reukgras, gewoon struisgras, gewone veldbies, jakobskruid, kleine leeuwentaand, muizenoor, rood zwenkgras, schapengras, schapenzuring, smalle weegbree, veldbeemdgras, vroegeling en zilverhaver. De grazige vegetaties in lanen en langs bosranden kunnen deels gerekend worden tot het verbond van gladde witbol en havikskruiden (*Melampyrion pratensis*); een grazige vegetatie met veel composieten, zoals stijf havikskruid, schermhavikskruid, gewoon biggenkruid en vertakte leeuwentaand (Schaminée et al. 1996).

Muizenoor en zandpaardenbloem komen pleksgewijs veel voor in de schrale grazige bermen in Doorn Noord
Driebergen, juli 2004

Graslandvegetaties Doorn Zuid-Oost

Ook de grazige vegetaties in het bestemmingsplangebied Doorn Zuid-Oost behoren vegetatiekundig gezien tot het verbond van gewoon struisgras, zij het dat er vermoedelijk als gevolg van bodemverrijking en de betere vochtvoorziening ook soorten uit de klasse der matig voedselrijke graslanden Molinio-Arrhenatheretea, zoals glanshaver, gestreepte witbol, kropbaar, kruipende boterbloem en scherpe boterbloem, voorkomen (Schaminée et al. 1996).

Overige vegetaties

In beide bestemmingsplangebieden komen in tuinen en plantsoenen ijle begroeiingen voor die voornamelijk uit eenjarige soorten bestaan, een gevolg van een beheer van frequent harken en schoffelen. Vegetatiekundig kunnen deze begroeiingen gerekend worden tot de klasse der akkergemeenschappen Stellarietea mediae (Schaminée et al. 1998). Tot de soorten waaruit deze vegetaties bestaan, behoren onder andere akkervergeet-me-nietje, gewone hennepnetel, heermoes, hoenderbeet, kleine brandnetel, kweek, melganzevoet, paarse dovenetel, perzikkruid en vogelmuur.

Eveneens in beide bestemmingsplangebieden komt tussen bestrating en op andere veel betreden plaatsen een vegetatie voor behorende tot varkensgras-verbond Polygonion avicularis (Schaminée et al. 1996) met soorten als grote weegbree, liggende vetmuur, straatgras, varkensgras en witte klaver.

Langs de singel rond de wijk de Wijngaard, in het bestemmingsplangebied Doorn Zuid-Oost, komen oevervegetaties voor die het beste gerekend kunnen worden tot de klasse der natte strooiselruigten Convolvulo-Filipenduletea (Stortelder et al. 1999). Deze begroeiingen bestaan onder andere uit gewone engelwortel, gewone smeewortel, grote brandnetel, grote kattenstaart, grote wederik, haagwinde, harig wilgenroosje, liesgras, moerasspirea, riet en wolfspoot.

Van de samenstelling van de watervegetatie van de singel zijn te weinig gegevens beschikbaar om een uitspraak te kunnen doen over de syntaxonomische positie. De enige soorten die hier met zekerheid voorkomen, zijn bultkroos, klein kroos en schedefonteinkruid.

6.1.2 Flora

In beide bestemmingsplangebieden samen zijn in totaal 334 plantensoorten vastgesteld. De meeste soorten komen in de regio algemeen voor. De verspreiding van de individuele soorten is onvoldoende bekend. Dat geldt ook ten aanzien van de beschermde soorten en Rode Lijst-soorten. Van de volgende soorten zijn in ieder geval één of meer groeiplaatsen bekend:

Beschermde soorten

Akkerklokje *Campanula rapunculoides* – een soort van bosranden met groeiplaatsen langs de Ludenlaan, de Oude Arnhemse Bovenweg en de eikenlaan langs de Keizerwei. Vermoedelijk gaat het om planten die met tuinafval verspreid zijn.

Brede wespenorchis *Epipactis helleborine* – komt wijdverbreid voor in beide bestemmingsplangebieden, zowel in plantsoenen en lanen als in bospercelen en vermoedelijk ook in tuinen, veelal op plaatsen die enigszins verstoord zijn.

Gewone vogelmelk *Ornithogalum umbellatum* – een soort die zowel voorkomt in hooilanden als in rijkere bossen en vooral in de houtsingels in het bestemmingsplangebied Doorn Zuid-Oost (Schaffelaarslaantjes, Wijngaardse Steeg, Beaufortweg, eikenlaan langs de Keizerwei) is aangetroffen, maar ook plaatselijk voorkomt in het bestemmingsplangebied Doorn-Noord (bermen van de Parklaan, Ludenlaan, Beatrixbosje).

De gewone vogelmelk, een beschermde soort van hooilanden en bossen op de betere gronden, is in de bermen en houtsingels in het bestemmingsplangebied Doorn Zuid-Oost niet zeldzaam; Driebergen, mei 2005

Grasklokje *Campanula rotundifolia* – een soort van droge, schrale graslanden die alleen bekend is van een groeiplaats langs de Berkenweg en verder van een groeiplaats langs de Oude Arnhemse Bovenweg, net ten westen het bestemmingsplangebied Doorn Noord.

Kleine maagdenpalm *Vinca minor* – een soort van rijkere bossen die veel als tuinplant wordt gebruikt en gemakkelijk verwildert. Van deze soort zijn vier groeiplaatsen bekend, aan de zuidwestzijde van het Stamberbos, aan de oostkant van het Ludenbos, de eikenlaan langs de Keizerwei en de zuidzijde van de Wijngaardse Steeg. Ook bij deze soort gaat het vrijwel zeker om planten die verspreid zijn met tuinafval.

Ruig klokje *Campanula trachelium* – een soort van bossen en bosranden op voedselrijke bodems die is vastgesteld in de eikenlaan parallel aan de Hoogsteeg. Vermoedelijk gaat het om planten die verspreid zijn met tuinafval.

Voor alle genoemde beschermde soorten geldt een vrijstelling in het kader van de 'AmvB art. 75'; ze zijn opgenomen in tabel 1 van de toelichting.

Rode Lijst-soorten

Bosaardbei *Fragaria vesca* – een soort van (vochtige) rijkere bossen die is vastgesteld in het Ludenbos, het Stamberbos en langs de Wijngaardse Steeg.

Bosdroogbloem *Gnaphalium sylvaticum* – een soort van heischrale graslanden, bosranden en kapvlakten waarvan binnen de bestemmingsplangebieden één groeiplaats bekend is en wel in de berm langs de Ludenlaan.

Hondsviooltje *Viola canina* – een soort van droge heiden en heischrale graslanden die alleen bekend is van een groeiplaats in de middenberm van de Berkenweg.

6.2 Fauna

6.2.1 Zoogdieren

In de bestemmingsplangebieden Doorn Noord en Doorn Zuid-Oost samen komen in totaal 30 soorten zoogdieren voor of mogelijk voor (tabel 2).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Doorn Noord	Doorn Zuid-Oost	FF-wet	Rode Lijst	Oranje Lijst
Egel	<i>Erinaceus europaeus</i>					
bosspitsmuizen	<i>Sorex araneus/coronatus</i>					
Huisspitsmuis	<i>Crocodyra russula</i>					
Mol	<i>Talpa europaea</i>					
Gewone baardvleermuis	<i>Myotis mystacinus</i>					
Franjestaart	<i>Myotis nattereri</i>					
Watervleermuis	<i>Myotis daubentonii</i>					
Gewone dwergvleermuis	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>					
Ruige dwergvleermuis	<i>Pipistrellus nathusii</i>					
Rosse vleermuis	<i>Nyctalus noctula</i>					
Laatvlieger	<i>Eptesicus serotinus</i>					
Gewone grootoorvleermuis	<i>Plecotus auritus</i>					
Vos	<i>Vulpes vulpes</i>					
Hermelijn	<i>Mustela erminea</i>					
Wezel	<i>Mustela nivalis</i>					
Bunzing	<i>Mustela putorius</i>					
Boommarter	<i>Martes martes</i>					
Ree	<i>Capreolus capreolus</i>					
Eekhoorn	<i>Sciurus vulgaris</i>					
Rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>					
Woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>					
Muskusrat	<i>Ondatra zibethicus</i>					
Aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>					
Veldmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>					
Dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>					
Bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>					
Bruine rat	<i>Rattus norvegicus</i>					
Huismuis	<i>Mus domesticus</i>					
Haas	<i>Lepus europaeus</i>					
Konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>					

Tabel 2. Met zekerheid (donkerblauw vlak) en mogelijk (lichtblauw vlak) aanwezige zoogdieren in de bestemmingsplangebieden Doorn Noord en Doorn Zuid-Oost. Tevens is aangegeven of de soorten beschermd zijn krachtens de Flora- en Faunawet (groen vlak) of op de Rode (rood vlak) of Oranje Lijst (oranje vlak) zijn opgenomen.

Alle aanwezige en mogelijk aanwezige beschermde zoogdieren vallen onder de nieuwe vrijstellingsregeling van de 'AmvB art. 75' (Tabel 1), met uitzondering van de vleermuizen en de boommarter die zijn opgenomen in Tabel 3.

Vleermuizen Alle Nederlandse vleermuizen zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrictlijn en vallen daarmee onder het strengste beschermingsregime (zie ook paragraaf 2.4). Binnen de beide bestemmingsplangebieden kunnen vleermuizen vrijwel overal jagend worden aangetroffen. Vaste verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in holle bomen en in gebouwen. Van de mogelijk aanwezige vleermuizen staat de franjestaart op de Rode Lijst.

Boommarter De boommarter is opgenomen op de Rode Lijst van bedreigde en kwetsbare zoogdieren in Nederland (Lina & van Ommering 1996). Van deze soort zijn zowel uit de bossen ten noorden, oosten als uit de bossen ten zuiden van de bestemmingsplangebieden bezette nestbomen bekend. Uit de vondsten van keutels en van een verkeersslachtoffer (Amersfoortseweg) blijkt dat de boomarters nu en dan ook binnen de grenzen van de bestemmingsplangebieden jagen.

6.2.2 Vogels

In de bestemmingsplangebieden Doorn Noord en Doorn Zuid-Oost samen komen in de broedtijd (dus exclusief doortrekkers en wintergasten) in totaal 65 soorten vogels voor of mogelijk voor (tabel 3).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Doorn Noord	Doorn Zuid-Oost	FF-wet	Rode Lijst	Oranje Lijst
Blauwe reiger	<i>Ardea cinerea</i>					
Wilde eend	<i>Anas platyrhynchos</i>					
Wespendief	<i>Pernis apivorus</i>					
Havik	<i>Accipiter gentilis</i>					
Sperwer	<i>Accipiter nisus</i>					
Buizerd	<i>Buteo buteo</i>					
Torenvalk	<i>Falco tinnunculus</i>					
Boomvalk	<i>Falco subbuteo</i>					
Waterhoen	<i>Gallinula chloropus</i>					
Meerkoet	<i>Fulica atra</i>					
Holenduif	<i>Columba oenas</i>					
Houtduif	<i>Columba palumbus</i>					
Turkse tortel	<i>Streptopelia decaocto</i>					
Koekoek	<i>Cuculus canorus</i>					
Kerkuil	<i>Tyto alba</i>					
Steenuil	<i>Athene noctua</i>					
Bosuil	<i>Strix aluco</i>					
Ransuil	<i>Asio otus</i>					
Gierzwaluw	<i>Apus apus</i>					
IJsvogel	<i>Alcedo atthis</i>					
Groene specht	<i>Picus viridis</i>					
Zwarte specht	<i>Dryocopus martius</i>					
Grote bonte specht	<i>Dendrocopos major</i>					
Kleine bonte specht	<i>Dendrocopos minor</i>					
Boerenzwaluw	<i>Hirundo rustica</i>					
Huiszwaluw	<i>Delichon urbica</i>					
Witte kwikstaart	<i>Motacilla alba</i>					
Winterkoning	<i>Troglodytes troglodytes</i>					
Heggenmus	<i>Prunella modularis</i>					
Roodborst	<i>Erithacus rubecula</i>					
Zwarte roodstaart	<i>Phoenicurus ochruros</i>					
Gekraagde roodstaart	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>					
Merel	<i>Turdus merula</i>					
Zanglijster	<i>Turdus philomelos</i>					
Grote lijster	<i>Turdus viscivorus</i>					
Tuinfluit	<i>Sylvia borin</i>					
Zwartkop	<i>Sylvia atricapilla</i>					
Tijftjaf	<i>Phylloscopus collybita</i>					
Fitis	<i>Phylloscopus trochilus</i>					

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Doorn Noord	Doorn Zuid-Oost	FF-wet	Rode Lijst	Oranje Lijst
Goudhaantje	<i>Regulus regulus</i>					
Vuurgoudhaantje	<i>Regulus ignicapillus</i>					
Grauwe vliegenvanger	<i>Muscicapa striata</i>					
Bonte vliegenvanger	<i>Ficedula hypoleuca</i>					
Staartmees	<i>Aegithalos caudatus</i>					
Glanskop	<i>Parus palustris</i>					
Matkop	<i>Parus montanus</i>					
Kuifmees	<i>Parus cristatus</i>					
Zwarte mees	<i>Parus ater</i>					
Pimpelmees	<i>Parus caeruleus</i>					
Koolmees	<i>Parus major</i>					
Boomklever	<i>Sitta europaea</i>					
Boomkruiper	<i>Certhia brachydactyla</i>					
Vlaamse gaai	<i>Garrulus glandarius</i>					
Ekster	<i>Pica pica</i>					
Kauw	<i>Corvus monedula</i>					
Zwarte kraai	<i>Corvus corone</i>					
Spreeuw	<i>Sturnus vulgaris</i>					
Huismus	<i>Passer domesticus</i>					
Ringmus	<i>Passer montanus</i>					
Vink	<i>Fringilla coelebs</i>					
Groenling	<i>Carduelis chloris</i>					
Putter	<i>Carduelis carduelis</i>					
Kneu	<i>Carduelis cannabina</i>					
Goudvink	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>					
Appelvink	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>					

Tabel 3. Met zekerheid (donkerblauw vlak) en mogelijk (lichtblauw vlak) aanwezige vogels in de bestemmingsplangebieden Doorn Noord en Zuid-Oost.

Tevens is aangegeven of de soorten beschermd zijn krachtens de Flora- en Faunawet (groen vlak) of op de Rode (rood vlak) of Oranje Lijst (oranje vlak) zijn opgenomen.

De soorten die gebonden zijn aan water, zoals wilde eend, meerkoet en ijsvogel, zijn in hun voorkomen beperkt tot de singel rond de wijk De Wijngaard, de soorten die gebonden zijn aan het agrarisch cultuurland, zoals kerk- en steenuil, komen alleen voor langs de zuidrand van beide bestemmingsplangebieden. Alle overige soorten kunnen zowel in de bospercelen, de houtsingels en lanen als in bosrijke tuinen worden aangetroffen.

Alle vogels zijn strikt beschermd krachtens de Flora- en Faunawet. Binnen de plangebieden komt slechts één soort voor met jaarrond beschermde nesten, de sperwer. Voor vogels kan gedurende het broedseizoen geen ontheffing van de Flora- en Faunawet worden verleend.

6.2.3 Reptielen en amfibieën

In de beide bestemmingsplangebieden samen komen in totaal twee soorten reptielen en zes soorten amfibieën voor of mogelijk voor (tabel 4). De reptielen zijn vermoedelijk beperkt tot de onbebouwde terreinen binnen de gebieden, de amfibieën tot de omgeving van de singel rond de wijk De Wijngaard. De algemene soorten kunnen ook bij tuinvijvers worden aangetroffen.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Doorn Noord	Doorn Zuid-Oost	FF-wet	Rode Lijst	Oranje Lijst
Reptielen						
Hazelworm	<i>Anguis fragilis</i>					
Ringslang	<i>Natrix natrix</i>					
Amfibieën						
Kamsalamander	<i>Triturus cristatus</i>					
Kleine watersalamander	<i>Triturus vulgaris</i>					
Gewone pad	<i>Bufo bufo</i>					
Bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>					
Middelste groene kikker	<i>Rana esculenta</i>					
Poelkikker	<i>Rana lessonae</i>					

Tabel 4. Met zekerheid (donkerblauw vlak) en mogelijk (lichtblauw vlak) aanwezige reptielen en amfibieën in de bestemmingsplangebieden Doorn Noord en Zuid-Oost.

Tevens is aangegeven of de soorten beschermd zijn krachtens de Flora- en Faunawet (groen vlak) of op de Rode (rood vlak) of Oranje Lijst (oranje vlak) zijn opgenomen.

De beide soorten reptielen, kamsalamander en poelkikker zijn opgenomen in Tabel 3 van de toelichting op de 'AmvB art. 75' en in het geval van ruimtelijke ontwikkelingen ontheffingsplichtig. Voor de overige soorten geldt een vrijstelling.

De beschermde hazelworm komt met zekerheid voor in de bossen grenzend aan het bestemmingsplangebied Doorn Noord. De soort is vermoedelijk ook in het Ludenbos aanwezig, blijkens de vondst van een doodgereden exemplaar op de Oude Arnhemse Bovenweg in 2002; Kaapse Bossen, Doorn, juni 2005 (HB)

6.2.4 Insecten

Dagvlinders In de bestemmingsplangebieden Doorn Noord en Doorn Zuid-Oost samen komen in totaal 19 soorten dagvlinders voor of mogelijk voor (tabel 5).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Doorn Noord	Doorn Zuid-Oost	FF-wet	Rode Lijst	Oranje Lijst
Zwartsprietdikkopje	<i>Thymelicus lineola</i>					
Groot dikkopje	<i>Ochlodes venata</i>					
Groot koolwitje	<i>Pieris brassicae</i>					
Klein koolwitje	<i>Pieris rapae</i>					
Klein geaderd witje	<i>Pieris napi</i>					
Citroenvlinder	<i>Gonepteryx rhamni</i>					
Kleine vuurvliinder	<i>Lycaena phlaeas</i>					
Eikenpage	<i>Neozephyrus quercus</i>					
Boomblauwtje	<i>Celastrina argiolus</i>					
Icarusblauwtje	<i>Polyommatus icarus</i>					
Dagpauwoog	<i>Inachis io</i>					
Distelvlinder	<i>Vanessa cardui</i>					
Atalanta	<i>Vanessa atalanta</i>					
Kleine vos	<i>Aglais urticae</i>					
Gehakkelde aurelia	<i>Polygonia c-album</i>					
Landkaartje	<i>Araschnia levana</i>					
Bruin zandoojje	<i>Maniola jurtina</i>					
Bont zandoojje	<i>Pararge aegeria</i>					
Argusvlinder	<i>Lasiommata megera</i>					

Tabel 5. Met zekerheid (donkerblauw vlak) en mogelijk (lichtblauw vlak) aanwezige dagvlinders in de bestemmingsplangebieden Doorn Noord en Zuid-Oost.

Tevens is aangegeven of de soorten beschermd zijn krachtens de Flora- en Faunawet (groen vlak) of op de Rode (rood vlak) of Oranje Lijst (oranje vlak) zijn opgenomen.

De aanwezige soorten komen voor in de bermen van wegen, in en aan de randen van bossen en in tuinen. Geen van de aanwezige soorten is beschermd.

De kleine vos komt regelmatig voor in tuinen waar de soort zich soms ook voortplant; Doorn, juli 2008 (HB)

Libellen en waterjuffers In de bestemmingsplangebieden Doorn Noord en Doorn Zuid-Oost samen komen in totaal 20 soorten waterjuffers en libellen voor of mogelijk voor (tabel 6).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Doorn Noord	Doorn Zuid-Oost	FF-wet	Rode Lijst	Oranje Lijst
Weidebeekjuffer	<i>Calopteryx splendens</i>					
Bruine winterjuffer	<i>Sympecma fusca</i>					
Houtpantserjuffer	<i>Lestes viridis</i>					
Azuurwaterjuffer	<i>Coenagrion puella</i>					
Variabele waterjuffer	<i>Coenagrion pulchellum</i>					
Watersnuffel	<i>Enallagma cyathigerum</i>					
Lantaarntje	<i>Ischnura elegans</i>					
Kleine roodoogjuffer	<i>Erythromma viridulum</i>					
Vuurjuffer	<i>Pyrrhosoma nymphula</i>					
Glassnijder	<i>Brachytron pratense</i>					
Paardenbijter	<i>Aeshna mixta</i>					
Blauwe glazenmaker	<i>Aeshna cyanea</i>					
Bruine glazenmaker	<i>Aeshna grandis</i>					
Grote keizerlibel	<i>Anax imperator</i>					
Viervlek	<i>Libellula quadrimaculata</i>					
Platbuik	<i>Libellula depressa</i>					
Gewone oeverlibel	<i>Orthetrum cancellatum</i>					
Bloedrode heidelibel	<i>Sympetrum sanguineum</i>					
Steenrode heidelibel	<i>Sympetrum vulgatum</i>					
Bruinrode heidelibel	<i>Sympetrum striolatum</i>					

Tabel 6. Met zekerheid (donkerblauw vlak) en mogelijk (lichtblauw vlak) aanwezige waterjuffers en libellen in de bestemmingsplangebieden Doorn Noord en Zuid-Oost.

Tevens is aangegeven of de soorten beschermd zijn krachtens de Flora- en Faunawet (groen vlak) of op de Rode (rood vlak) of Oranje Lijst (oranje vlak) zijn opgenomen.

De meeste soorten worden aangetroffen in de nabijheid van water. Andere soorten zoals de paardenbijter en de heidelibellen kunnen ook ver van water worden aangetroffen. Voor alle soorten geldt dat de aanwezige individuen betrekking hebben op zwervende, jagende of uitrijpende dieren. Slechts enkele soorten planten zich voort in de Singel of in tuinvijvers, onder andere lantaarntje, vuurjuffer en blauwe glazenmaker.

Geen van de aanwezige soorten is beschermd krachtens de Flora- en Faunawet.

Sprinkhanen In de bestemmingsplangebieden Doorn Noord en Doorn Zuid-Oost samen komen in totaal 9 soorten sprinkhanen voor of mogelijk voor (tabel 7).

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam	Doorn Noord	Doorn Zuid-Oost	FF-wet	Rode Lijst	Oranje Lijst
Boomsprinkhaan	<i>Meconema thalassinum</i>					
Struiksprinkhaan	<i>Leptophyes punctatissima</i>					
Gewoon spitskopje	<i>Conocephalus dorsalis</i>					
Gr. groene sabelsprinkhaan	<i>Tettigonia viridissima</i>					
Bramensprinkhaan	<i>Pholidoptera griseoptera</i>					
Boskrekel	<i>Nemobius sylvestris</i>					
Bruine sprinkhaan	<i>Chorthippus brunneus</i>					
Ratelaar	<i>Chorthippus biguttulus</i>					
Kustsprinkhaan	<i>Chorthippus albomarginatus</i>					

Tabel 7. Met zekerheid (donkerblauw vlak) en mogelijk (lichtblauw vlak) aanwezige sprinkhanen in de bestemmingsplangebieden Doorn Noord en Zuid-Oost.

Tevens is aangegeven of de soorten beschermd zijn krachtens de Flora- en Faunawet (groen vlak) of op de Rode (rood vlak) of Oranje Lijst (oranje vlak) zijn opgenomen.

De (mogelijk) aanwezige soorten komen voor in de grazige vegetaties langs wegen en paden en op open plekken in bossen, in struwelen en de struiklaag van houtsingels, lanen en aan de randen van bossen en in tuinen. Opmerkelijk is het voorkomen van de bramensprinkhaan, een soort die in Utrecht beperkt is tot enkele uiterwaarden. Geen van de aanwezige soorten is beschermd krachtens de Flora- en Faunawet.

Wilde bijen behoren tot de meest bedreigde diergroepen in Nederland. Van alle Nederlandse soorten – 338 in totaal – zijn er 188 opgenomen op de Rode Lijst, oftewel 56 procent. Voor veel soorten vormt het stedelijk gebied een heel belangrijk biotoop; voor sommige soorten is dit het enige biotooptype waar ze (nog) voorkomen. De aantrekkelijkheid van het stedelijk gebied wordt onder andere veroorzaakt door de grote variatie aan terreintypen, de rijkdom aan bloeiende planten, het rijke aanbod aan nestelmogelijkheden. Bovendien zijn veel soorten door de intensivering van het grondgebruik uit het landelijk gebied verdwenen; het stedelijk gebied vormt voor deze soorten een laatste wijkplaats.

Voor wilde bijen is behoud van het groene karakter van het stedelijk gebied dus extra van belang en daarin kan een natuurvriendelijk beheer van het openbaar groen een wezenlijke rol spelen, temeer daar veel tuinen conform de huidige mode worden bestraat en betegeld. De gegevens over het voorkomen van deze groep zijn nog verregaand onvolledig. Het presenteren van een tabel met voorkomende en mogelijk voorkomende soorten is derhalve niet goed mogelijk. Desalniettemin is het van belang de wilde bijen in dit overzicht onder de aandacht te brengen, gezien hun kwetsbaarheid en het belang van het stedelijk gebied voor deze groep.

De klokjesdikpoot komt op verschillende soorten klokjes in tuinen in dorpen en steden regelmatig voor. Buiten het bebouwde gebied is de soort schaars; juli 2010 (HB)

7 Belangrijke gebieden en elementen

7.1 Doorn Noord

De belangrijkste groenelementen in Doorn Noord zijn de bospercelen, zoals het Ludenbos, het Beatrixbosje en het bosje aan de Mesdaglaan. Deze bospercelen hebben enerzijds een functie als leefgebied voor aan bossen gebonden planten en dieren en anderzijds als stapsteen in een verbinding door het bebouwde gebied tussen de bossen van Hoog Moersbergen en de landgoedbossen ten zuiden van de Driebergsestraatweg.

Een element dat als verbindende structuur ook een functie heeft, en dan met name voor mobiele, aan bos gebonden soorten, is de Woestduinlaan, de enige doorgaande noord-zuid verlopende laanstructuur binnen dit gebied.

Voor soorten die aan schrale grazige vegetaties zijn gebonden, zoals diverse planten en insecten (vlinders, sprinkhanen, wilde bijen) zijn de brede schrale grasbermen van de Woestduinlaan en de Berkenweg van belang. Deze fungeren tezamen met de schrale bermen in de Schildersbuurt als leefgebied en als verbindende corridors.

Voor de natuurwaarden van dit bestemmingsplangebied zijn ook de meeste grote tuinen vermoedelijk van aanzienlijke betekenis. Ze zijn het leefgebied van minder verstoringsgevoelige soorten van bossen en parken. Voor aan water gebonden soorten (amfibieën, libellen) zijn de in tuinen aangelegde vijvers binnen dit gebied zelfs het enige geschikte biotoop.

De bosrijke tuinen in het bestemmingsplangebied Doorn Noord hebben een functie als leefgebied voor soorten die gebonden zijn aan bossen en parken; Nassaulaan, september 2005 (HV)

7.2 Doorn Zuid-Oost

De belangrijkste groenelementen in Doorn Zuid-Oost zijn de lanen en singels die een functie hebben als leefgebied voor soorten die aan bossen en struwelen zijn gebonden en die tevens fungeren als een groen netwerk waarlangs soorten van dergelijke milieus zich door het gebied kunnen verplaatsen, onder andere van de bossen ten oosten van het bebouwde gebied naar de landgoedbossen ten westen ervan.

Een ander belangrijk element is de singel rond de wijk De Wijngaard. Door de aanwezigheid van de singel, het enige waterlichaam in het gebied, komen er nu soorten voor die anders zouden ontbreken.

De singel rond de wijk De Wijngaard vormt een belangrijk habitat voor soorten die zijn gebonden aan water, september 2011 (HV)

De grazige vegetaties in dit gebied zijn minder schraal en hebben een intensiever beheer, waardoor ze voor planten en dieren van droge graslanden van minder belang zijn. De tuinen in dit gebied zijn door hun geringere afmetingen eveneens van minder betekenis dan de tuinen in Doorn Noord.

8 Conclusies en aanbevelingen

8.1 Conclusies

Uit het overzicht kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

- De natuurwaarden van de beide bestemmingsplangebieden zijn aanzienlijk.
- In beide bestemmingsplangebieden komen tal van beschermde en bijzondere soorten voor.
- De bestemmingen die in de bestemmingsplannen aan de verschillende gebiedsdelen zijn toegekend, leiden niet op voorhand tot strijdigheid met de Flora- en Faunawet en/of het nee, tenzij-beginsel.
- De terreinen waar ruimtelijke ontwikkelingen worden toegelaten, hebben een dusdanig kleine oppervlakte dat het niet aannemelijk is, dat binnen deze terreinen populaties van beschermde en/of bijzondere soorten aanwezig zijn met een lokale of regionale betekenis. Er zal dan ook geen sprake zijn van aantasting van de gunstige staat van beschermde of bijzondere soorten.

Vleermuizen, waaronder de gewone grootoorvleermuis *Plecotus auritus*, komen op tal van plaatsen in Doorn voor en genieten een strenge bescherming (HB)

- Gezien het wijdverbreide voorkomen van beschermde en bijzondere soorten binnen de beide bestemmingsplangebieden is het aannemelijk dat deze soorten ook gebruikmaken van terreinen waar de bestemmingsplannen de mogelijkheid bieden voor een ruimtelijke ontwikkeling.

- Als er op terreinen waar ruimtelijke ontwikkelingen zijn voorzien vaste verblijfplaatsen van beschermde en/of bijzondere soorten aanwezig zijn, zullen nadelige effecten van de ontwikkeling voor deze soorten voorkomen kunnen (en moeten) worden door het treffen van mitigerende (en compenserende) maatregelen.
- Om passende mitigerende (en compenserende) maatregelen te kunnen treffen, is het vereist op projectniveau onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde en bijzondere soorten uit te voeren. Het schaalniveau dat binnen dit overzicht wordt gehaald, is daarvoor voor de meeste soorten niet toereikend.

8.2 Aanbevelingen ter behoud en versterking van de natuurwaarden

De natuurwaarden in beide bestemmingsplangebieden Doorn Noord en Doorn Zuid-Oost zijn aanzienlijk en kunnen worden behouden dan wel versterkt door de volgende maatregelen:

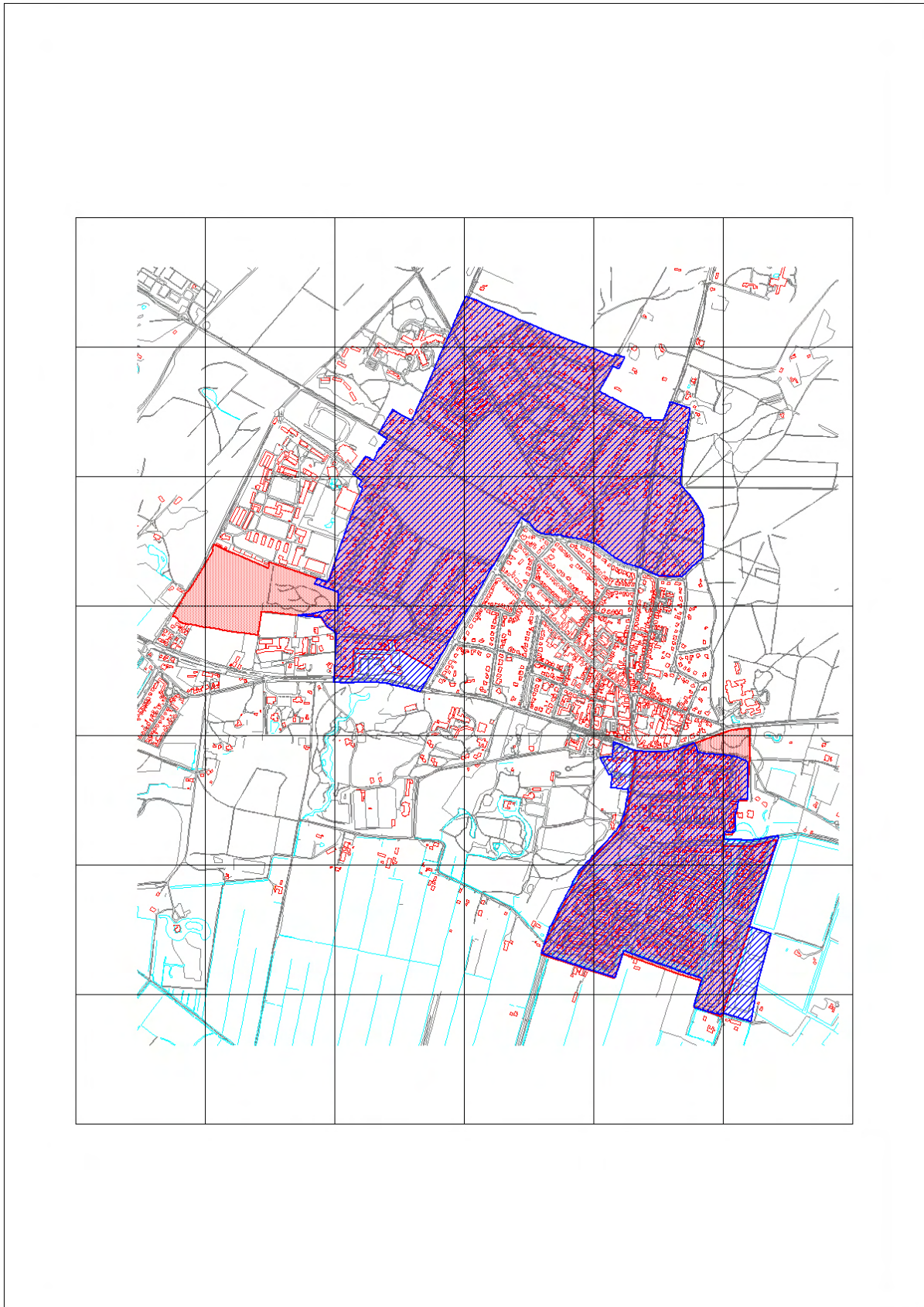
- Het zoveel mogelijk in stand houden van verbindende elementen (stapstenen; corridors)
- Het toepassen van een aangepast maaibeheer (hooilandbeheer)
- Het plaatselijk laten overstaan van vegetatie
- Het ruimte geven aan een meer natuurlijke bosontwikkeling (zie ook van Diepen & van den Bijtel 2002)
- Indien er ruimte is, het creëren van geleidelijke overgangen tussen grazige vegetaties en bos (zie ook van Diepen & van den Bijtel 2002)
- Het toepassen van meer inheemse soorten in heestervakken
- Het toepassen van soortechte stinzenplanten (dus niet langer toepassen van cultivars en uitheemse soorten)
- Het op beperkte schaal uitzaaien van streekeigen bloeiende soorten in de graslandstroken

9 Geraadpleegde literatuur

- Alterra 2007. Website Bodemdata.nl (<http://www.bodemdata.nl/>).
- Backes, Ch.W., P.J.J. van Buuren & A.A. Freriks 2004. Hoofdpijnen natuurbeschermingsrecht. Sdu Uitgevers bv., Den Haag.
- Bal, D., H.M. Beije, M. Fellingner, R. Haveman, A.J.F.M. van Opstal & F.J. van Zadelhoff 2001. Handboek Natuurdoeltypen, Rapport Expertisecentrum LNV nr. 2001/020, Wageningen.
- Beenen, R. (red.) 1998. Werkdocument Soortenbeleid, onderdeel fauna. Provincie Utrecht, Utrecht.
- Beenen, R., E. van den Dool & W. Timmers 2002. Werkdocument Soortenbeleid, onderdeel flora. Provincie Utrecht, Utrecht.
- Beusekom, R. van, et al. [red.] 2005. Rode Lijst van de Nederlandse Broedvogels. Tirion Uitgevers B.V. Baarn.
- Bijtel, H.J.V. van den 2005. Natuurwaardenoverzicht Bestemmingsplangebieden Doorn Noord en Doorn Zuid-Oost. Van den Bijtel Ecologisch Onderzoek, Driebergen.
- Delft, J.J.C.W. van, Th.H. de Jong & R.C.M. Creemers 2003. Soortbeschermingsplan kamsalamander. Provincie Utrecht, Utrecht.
- Dienst Regelingen van het ministerie van LNV 2009. Wijziging beoordeling ontheffing Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen. Brief, Den Haag.
- Diepen, F.J. van & H.J.V. van den Bijtel 2002. Beheervisie Bosopstanden Gemeente Doorn. Rapport, Utrecht.
- Eggels, G. 1998. Het Amsterdam-Rijnkanaal en de verdroging. TU Delft.
- Gegevensautoriteit Natuur, Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging 2010. Het protocol voor vleermuisinventarisaties (www.natuurnet.nl).
- Hom, C.C., P.H.C. Lina, G. van Ommering, R.C.M. Creemers & H.J.R. Lenders 1996. Bedreigde en kwetsbare reptielen en amfibieën in Nederland. Toelichting op de Rode Lijst. Rapport IKC Natuurbeheer nr. 25. IKC, Wageningen.
- Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers (red.) 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV-Uitgeverij, Utrecht.
- Lina, P.H.C. en G. van Ommering 1996. Bedreigde en kwetsbare vogels in Nederland. Toelichting op de Rode Lijst. Rapport IKC-Natuurbeheer nr. 21. IKC, Wageningen.
- Meijden, R. van der, B. Odé, C.L.G. Groen, J.P.M. Witte & D. Bal 2000. Bedreigde en kwetsbare vaatplanten in Nederland. Basisrapport met voorstel voor de Rode Lijst. *Gorteria* 26(4):85-208.
- Ministerie van LNV 2000. Bescherming van planten en dieren. *Over de Flora- en Faunawet*. Brochure nr. 03. Ministerie van LNV, 's Gravenhage.
- Ministerie van LNV 2002a. Ter bescherming van onvervangbare flora en fauna. Algemene toelichting op de Flora- en Faunawet. Ministerie van LNV, 's Gravenhage.
- Ministerie van LNV 2002b. Soortbescherming bij ruimtelijke ingrepen en dergelijke. Over de Flora- en Faunawet in Nederland. Ministerie van LNV, 's Gravenhage.
- Ministerie van LNV 2005. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren. De Flora- en Faunawet in de praktijk; informatie over vrijstellingen, ontheffingen en gedragscodes. Ministerie van LNV, 's Gravenhage.
- Ommering, G. van, I. van Halder, C.A.M. van Zwaay & I. Wynhoff 1995. Bedreigde en kwetsbare dagvlinders in Nederland. Toelichting op de Rode Lijst. Rapport IKC-Natuurbeheer nr. 18, IKC, Wageningen.
- Provincie Utrecht 1992. Beleidsplan Natuur en Landschap Provincie Utrecht (BNLU). Rapport, Utrecht.
- Provincie Utrecht 1993. Werkdocument Ecologische Verbindingszones. Rapport, Utrecht.
- Provincie Utrecht 2002. Utrechtse Natuurdoeltypen. Rapport, Utrecht.
- Provincie Utrecht 2004. Streekplan 2005-2015. Rapport, Utrecht.
- Provincie Utrecht 2005a. Handleiding bestemmingsplannen 2005 (concept). Rapport, Utrecht.
- Provincie Utrecht 2005b. Inhoud onderzoek door initiatiefnemer naar significante aantasting van wezenlijke kenmerken of waarden van de EHS (concept). Notitie, Utrecht.
- Provincie Utrecht 2005c. Herziening Natuurgebiedsplannen Provincie Utrecht 2005. Rapport, Utrecht.
- Provincie Utrecht 2006a. Handleiding bestemmingsplannen. Beleidsdeel. Rapport, Utrecht.
- Provincie Utrecht 2006b. Handleiding bestemmingsplannen. Servicedeel. Rapport, Utrecht.
- Provincie Utrecht 2007. Uitwerking ruimtelijk beleid verblijfsrecreatie binnen de EHS (Heuvelrug). B-stuk. Notitie, Utrecht.

- Provincie Utrecht 2008. Structuurvisie Provincie Utrecht. Rapport, Utrecht.
- Schaminée, J.H.J., A.H.F. Stortelder & E.J. Weeda 1995. De vegetatie van Nederland. Deel 2. Plantengemeenschappen van wateren, moerassen en natte heiden. Opulus Press, Uppsala/Leiden.
- Schaminée, J.H.J., A.H.F. Stortelder & E.J. Weeda 1996. De vegetatie van Nederland. Deel 3. Plantengemeenschappen van graslanden, zomen en droge heiden. Opulus Press, Uppsala/Leiden.
- Schaminée, J.H.J., E.J. Weeda & V. Westhoff 1998. De vegetatie van Nederland. Deel 4. Plantengemeenschappen van de kust en van binnenlandse pioniermilieus. Opulus Press, Uppsala/Leiden.
- Stichting voor Bodemkartering (Stiboka) 1966. Bodemkaart van Nederland. Wageningen.
- Stichting voor Bodemkartering (Stiboka) 1981. Bodemkaart van Nederland. Wageningen.
- Stichting voor Bodemkartering (Stiboka) 1982. Geomorfologische kaart van Nederland. Wageningen.
- Stichting voor Bodemkartering (Stiboka) 1986. Geomorfologische kaart van Nederland. Wageningen.
- Stortelder A.H.F., J.H.J. Schaminée & P.W.F.M. Hommel 1999. De vegetatie van Nederland. Deel 5. Plantengemeenschappen van ruigten, struwelen en bossen. Opulus Press, Uppsala/Leiden.
- Werf, S. van der 1991. Natuurbeheer in Nederland, deel 5. Bosgemeenschappen. Pudoc, Wageningen.

Bijlage 1. Verschillen in begrenzing van de plangebieden in 2005 en 2011

Gebieden 2011 zijn blauw gearceerd en omlijnd; gebieden 2005 zijn rood gestippeld en omlijnd